

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Miljöprövningsdelegationen

Beslut

1 (5)

Datum
2023-12-18

Diarienummer
41171-2023

Anläggningsnummer
1444-1111

Roland Ivehag
roland.ivehag@telia.com

Elektronisk delgivning

Ändring av villkor i tillstånd till djurhållning

Miljöprövningsdelegationens beslut

Villkorsändring

Miljöprövningsdelegationen ändrar villkor 10 i tillståndet från den 8 oktober 2020 (diarienummer 45281-2019). Villkoret ska ha följande lydelse (tillägg understruket).

10. Under tiden 1 augusti–31 oktober får spridning av organiska gödselmedel endast ske till etablerad vall eller inför sådd av höstoljeväxter.

Därutöver får under tiden 1 augusti–30 september spridning av organiska gödselmedel ske inför sådd av höstspannmål på lerjordar. Spridning får ske på högst 30 hektar per kalenderår.

Tillståndet gäller i övrigt

Tillståndet från den 8 oktober 2020 gäller i de delar som inte ändras genom beslutet om villkorsändring.

Redogörelse för ärendet

Bakgrunden till ansökan

Roland Ivehag (sökanden) har tillstånd till integrerad grisproduktion och vill nu att ett villkor ändras så att möjligheten till spridning av gödsel på hösten ökar, med begränsad risk för utlakning av kväve.

Gällande tillstånd

Miljöprövningsdelegationen gav den 8 oktober 2020 (diarienummer 45281-2019) tillstånd till integrerad grisproduktion på fastigheten Högstorp 1:18 i Grästorps kommun. För verksamheten gäller bland annat följande villkor.

10. Under tiden 1 augusti–31 oktober får spridning av organiska gödselmedel endast ske till etablerad vall eller inför sådd av höstoljeväxter.

Hur ansökan har handlagts hos Miljöprövningsdelegationen

Ansökan om villkorsändring kom in till Miljöprövningsdelegationen den 25 oktober 2023. Ansökan har remitterats till Länsstyrelsen och Miljö- och byggnämnden i Grästorps kommun (tillsynsmyndighet).

Yttrande har kommit in från Länsstyrelsen. Sökanden har fått tillfälle att bemöta yttrandet, men har avstått.

Vad ansökan avser

Roland Ivehag (sökanden) ansöker om att villkor 10 i tillståndet från den 8 oktober 2020 ska ändras genom ett tillägg:

Utöver vad som framgår av villkor 10 får under tiden 1 augusti–30 september spridning av organiska gödselmedel ske inför sådd av höstspannmål på lerjordar. Spridning får ske på högst 10 % av tillgänglig spridningsareal per kalenderår. Nedbrukning ska ske inom fyra timmar efter spridning.

Sökandens argument för villkorsändring

Markens näringsstatus är avgörande för övervintring av gröda. Begränsad mängd kväve till spannmål på hösten tillsammans med fosfor och kalium har i försök gett en positiv kombinationseffekt, vilket är gynnsamt för grödans växtnäringsutnyttjande och motverkar växtnäringsläckage från marken. Grisproduktionen ger sökanden ett utmärkt NPK-gödselmedel till höstspannmål på hösten. Då spridning enligt ansökan skulle ske på lerjord blir utlakningsrisken för kväve begränsad.

Länsstyrelsens yttrande

Länsstyrelsen tillstyrker i stort att villkor 10 ändras men anser att det ansökta tillägget bör formuleras om för överensstämmelse med liknande ärenden. I stället för att ange en procentsiffra för den nu medgivna arealen, är det lämpligare att ange den i absoluta tal

såsom i liknande ärenden. På det sättet blir villkoret tydligt för såväl verksamhetsutövare som tillsynsmyndighet.

Av sökandens miljötillstånd framgår att den tillgängliga arealen uppgår till 288 hektar och 10 procent av den arealen motsvarar knappt 30 hektar. Länsstyrelsen bedömer att 30 hektar kan ingå i ett ändrat villkor.

Av sökandens tillstånd framgår att det finns ett generellt åtagande om att vid spridning på obevuxen mark brukas gödseln ner inom fyra timmar efter spridning, vilket även bör omfatta den nu aktuella ändringen. Länsstyrelsen överlåter åt Miljöprövningsdelegationen att besluta om den sista meningen i villkorstillägget därmed inte är behövlig.

Motiveringen till Miljöprövningsdelegationens beslut

Enligt 24 kap. 13 § miljöbalken får tillståndsmyndigheten besluta att ändra eller upphäva villkor i ett tillståndsbeslut efter ansökan av tillståndshavaren. Dock får villkoret upphävas eller mildras endast om det är uppenbart att villkoret inte längre behövs eller är strängare än nödvändigt eller om ändringen påkallas av omständigheter som inte förutsågs när tillståndet gavs.

Miljöprövningsdelegationen delar sökandens och Länsstyrelsens uppfattning att villkor 10 kan ändras på så sätt att en begränsad spridning av organiska gödselmedel inför sådd av höstspannmål tillåts på lerjordar. Att nedbrukning ska ske inom fyra timmar efter spridning på obevuxen mark framgår emellertid redan av ett av sökandens åtaganden inom ramen för tillståndets allmänna villkor och behöver inte upprepas. Åtagandet kommer att omfatta även den spridning som nu blir möjlig med det beslutade villkorstillägget.

När det gäller begränsningen av hur stor areal som får tillföras stallgödsel inför sådd av höstspannmål, så bedömer Miljöprövningsdelegationen att det är lämpligt att uttrycka begränsningen i ett antal hektar i stället för i en relativ procentsiffra. Villkoret blir därmed tydligare för både verksamhetsutövare och tillsynsmyndighet när det gäller vilken areal som faktiskt är tillåten att sprida på och blir inte beroende av exempelvis tillfälliga arealinnehav. Det är också med faktisk arealuppgift som delegationen fastställt tillståndsvillkor i motsvarande ärenden

tidigare. Normalt medges inte en högre areal än motsvarande 10 procent av tillgänglig spridningsareal.

Detta beslut har fattats av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Västra Götalands län. I beslutet har Anders Hjalmarsson, ordförande, och Lena Niklasson, miljösakkunnig, deltagit. Ärendet har beretts av Stig Karlsson, miljöhandläggare.

Detta beslut har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Så här överklagar ni Miljöprövningsdelegationens beslut

Miljöprövningsdelegationens beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätt. **Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Länsstyrelsen.** Länsstyrelsens e-postadress är vastragotaland@lansstyrelsen.se. Skickar ni med vanlig post är adressen Länsstyrelsen Västra Götaland, 403 40 Göteborg.

Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar Länsstyrelsen överklagandet och handlingarna till mark- och miljödomstolen.

Överklagandet ska ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag ni fick del av beslutet. Är ni osäker på när tiden går ut kan ni kontakta Länsstyrelsen.

Om den som överklagar är en part som företräder det allmänna (till exempel Naturvårdsverket, Länsstyrelsen eller kommunens miljönämnd), ska överklagandet dock ha kommit in till Länsstyrelsen inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Överklagandet ska vara skriftligt. I skrivelsen ska ni ange

- ert namn, adress, telefonnummer och eventuell e-postadress,
- vilket beslut ni överklagar, till exempel genom att ange beslutsdatum och ärendets diarienummer, samt
- hur ni anser att Miljöprövningsdelegationens beslut ska ändras och varför det ska ändras.

Sändlista

Externt

- Naturvårdverket, registrator@naturvardsverket.se
- Havs- och vattenmyndigheten, havochvatten@havochvatten.se
- Miljö- och byggnämnden i Grästorps kommun, kommun@grastorp.se
- Miljö-Hälsa i Lidköping, miljohalsa@lidkoping.se
- Jordbruksverket, jordbruksverket@jordbruksverket.se
- Hushållningssällskapet, charlotta.noren@hushallningssallskapet.se

Internt inom Miljöprövningsdelegationen och Länsstyrelsen

- Anders Hjalmarsson
- Lena Niklasson
- Stig Karlsson
- Monica Lind
- Alexandra Bulat Arp
- Elisabeth Lindqvist Tärneld